

امتحان گذارد. خوب امروز زیاد هم مشکل نیست که مشاهده کنیم که ماموت اسلام سیاسی بواقع در گرمای یک جنبش تجدد طلبانه نوین که عناصر دنیای بهتر را نیز یدک می‌کشد، به تنگ نفس افتاده و اگر هنوز تنوره می‌کشد، بی‌شک آن را میتوان به دست و پا زدن‌های آخرین این نابهنگام تاریخی (اسلام سیاسی و جمهوری اسلامی) دانست.

پیش از سی سال از امضاء فرمان مشروطیت، سفیر ایران در پاریس (یوسف خان مستشارالدوله)، یک تبریزی متفکر جزوه یک کلمه خود را نوشت. یوسف خان، مقدمه قانون اساسی فرانسه را که مواد اعلامیه جهانی حقوق بشر بود به فارسی ترجمه کرده، لیکن در جوار هر یک از آنها، تائیدیه‌ای از قرآن و سنت اضافه کرد! روند اسلامی کردن مقاد اعلامیه حقوق بشر که اکیداً سکولار و غیر مذهبی است به اینجا ختم نشد و متفکرین دیگری چون ملکم خان با تردستی عجیبی فکر تجدد را همراه آیه‌های قرآنی به بازار اندیشه مشروطیت آورد! هر دوی این مبارزین، اما که از سوی میرزای آخوندزاده برای این تلفیق تجدد و دین اسلام شمانت شدند ولی سامانه عقب‌افتاده ایران با بیش از

در اینجا می‌خواهم نگاهی به اوضاع سوسیال دموکراسی در جنبش مشروطیت داشته باشم که چگونه در پی فرصت طلبی ملیون و النقاط دین و آیه‌های قرآنی در احکام سیاسی، آنها هم از قافله عقب نیافتاده و با اسلام اسلام کردن بیهوده خواستند تا تجدد را در لباس اسلامی به اجتماع ایران وارد کنند، تلاشی که تا همین امروز ضربات خود را بر پیکر تجدد و جنبش تجدد طلبی ما میزند. وقتی حزب همت یعنی سوسیال دموکراسی قفقاز تاسیس شد، به مدت یکسال توسط حیدر عمو اوغلی احتمال حرکت خود در ایران را بررسی کرد، در سال ۱۹۰۴ میلادی یعنی دو سال به امضاء فرمان مشروطیت توسط مظفرالدین شاه، اجتماعین عامیون با همان

سوسیال دموکراتهای قفقاز در تبریز و تهران و مشهد و رشت و اصفهان شعبه زدند. نگاهی به اسانامه و مرامنامه آنها، عمق فرصت‌طلبی را نمایان می‌کند. این فرصت‌طلبی را شاید بتوان ناچاری هم نام‌گذاری کرد. آنچه که قربانی می‌شد، همان مفهوم تجدد بود که در سرلوحه و بنیاد وجودی‌اش، جدائی دین و سیاست نهفته است. سوسیال دموکراتهای قفقاز، اکیداً بدون تجربه تجدد، آزادی و دموکراسی و برخاسته از اوضاع تزاری این چنین کردند. اجتماعین عامیون برای مطرح کردن افکار مترقی خود در ایران به کلی تسلیم مذهب شدند و نوشتند که، اعضاء حزب باید رفتار خود را متوجه باشند که به شرف و قدس مذهب خللی وارد نیاید. در مرام نامه حزب حیدرخان عمو اوغلی می‌خوانیم که پرداخت حق عضویت باید با قوانین قرآن تطبیق‌کنند و بعد این مرامنامه می‌گوید که "هرکس نسبت به مذهب، مردم و وطن گناه کبیره مرتکب شود، معدوم

بقیه در صفحه ۵۹

مجید پهلوان

تحلیل سیاسی

عقب بمانند. ایران در زمان محمدشاه افغانستان را به قوای انگلیس واگذار نمود تا سپاه آنها از بوشهر دور شود! ایران اگرچه به نقشه و وسعت امروزی درآمد ولی درس‌های این دو شکست این بود که چشم‌ها بروی

از پس حمله اعراب مسلمان به ایران و یا سپری شدن "دو قرن سکوت" اولیه، آنچه که سامانه حاکمیت سیاسی در میهن ما را از آن خود نمود، سیادت ایل و قبیله در حیات اجتماعی و رهبری سران قبایل در راس مملکت بود. در اصل و به جزء چند جرقه‌ای که در قرون سوم و چهارم این هجوم با درخشش چهره‌های تابناک چون فرودسی، رازی، بیرونی و... بوجود آمد، فضای دانش و درک اجتماعی ایرانیان به همان رخوت و سستی سامانه اقتصاد زمین ارزشی و ایستای میهن ما بود. جنبش مشروطیت را در قرن ۱۹ میلادی، و انقلاب نافرجام متعاقب آن را لیکن می‌توان اولین تکان ایرانیان و بیرون آمدن از سرگیجه سنت و خاموشی دانست. این جنبش اجتماعی اما که پیشینه‌ای دارد که در این مختصر به آن اشاره دارم و هدف این مقال، شاید هم مقایسه اوضاع تجدد بین آن زمان و روزگار فعلی در میهن ما باشد.

بیرون آمدن از رخوت دنیای کهن و زندگی زمین ارزشی را بی‌شک باید مدیون ارتباط و دیدن جهان خارج از میهن خود دانست. زندگی بر مبنای مناسبات ایل و طایفه و قبیله در زمان فتحعلیشاه قاجار، لیکن ضربه خورد. جنگ ایران و روس و شکست سامانه عقب افتاده ایرانیان و به همان زعم شکست ارتش قبیله‌ای ما از روس‌های مجهز به توپ و سپاه حرفه‌ای سبب انعقاد عهده‌نامه‌های خفت‌بار گلستان ۱۸۱۳ میلادی و ترکمان چای ۱۸۲۸ میلادی شد. ایرانیان گرجستان و ارمنستان و استانهای شمال دریای مازندران را از دست دادند. انگلیس‌ها در این زمان و به منظور بیمه کردن هندوستان با اشغال جنوب ایران خواستند از قافله غارت ایران

جدال سنت و تجدد سالروز امضاء فرمان مشروطیت

۹۸ درصد بیسواد خواهان این فرصت طلبی ناچار بود. آنچه که از جنبش مشروطیت ماند، فارغ از دلاوری‌های سرداران آن، اما که در پهنه اندیشه سیاسی ملقمه‌ای شد از آراء تجدد، پیچیده در پیراهن مذهبی، درست همان موردی که در غرب علیه آن انقلابات فرانسه و.. بوجود آمد! ما مشروطیت را بر مبنای عقب ماندگی اجتماع، بواقع زمین زیم، لیکن با نگاهی به شرائط آن روزی، سنگ بنای انحرافی و کج و معوج تداخل دین در دولت و سیاست را گذاریم. اندیشمندانی آگاه به تلفیق دین و سیاست، لیکن مطمئن بودند که در روند رشد اجتماعی، عنصر مذهبی در جنبش فروکش کرده و تجدد پیروز این رقابت خواهد شد، گمانه‌ای که هیچگاه و حتی در زمان پهلویان درست از آب در نیامد. به زمان دیکتاتوری دو پهلوی، دین اگرچه به زندگی آمیسی خود ادامه داد ولی در سرزنشگاه و برهوت تشکیلات سیاسی که به علت قلع و قمع پهلویان بوجود آمده بود، این غول تداخل دین و سیاست بود که به میدان آمد تا خود را در سامانه‌ای برتر و بزرگتر به

غرب باز شد. ابتدا روابط دیپلماتیک ایجاد شد و از پس آن امتیازات گوناگون در اختیار شرکت‌های خارجی قرار گرفت. هجوم کالای خارجی، صنعت نوپای ما را در نطفه خفه کرد و آنچه از بژوازی سهم ما شد، بخش تجاری آن بود. به همراه حضور خارجی‌ها، تماس در باریان و سپس توان‌مندان با اروپا آغاز شد، که با رشد تضادهای داخلی بین طبقه نوظهور متوسط علیه سامانه زمین‌داری و فرهنگ ایستای آن تولید تکان‌هایی کرد که زمینه را برای اندیشه حکومت قانون و تولد هویت فردی در ایران آماده ساخت و این ابتدای جریان تجدد بود. این تماس فراگیر با اروپا و اندیشه اروپائی آنچنان افزایش یافت که دربار ناصرالدین شاه بواقع تحت نفوذ عوامل دو دولت روسیه و انگلیس بود. با بازگشت اولین دیدار کنندگان از غرب، فکر حکومت قانون رشد می‌کرد چنانکه ناصرالدین شاه خود به مجلس مشاوره راضی شد. در پی اقداماتی این چنین اولین نسخه‌های آشنائی با تجدد از خامه اندیشه روزانی چون آخوندزاده (از تقلیس) به ایران وارد شد.

سجاد نیم

په نظریه حقوقی مشاورین

Licensed Paralegal

جرايم راندگی

All Summary Convictions
سرعت غیر مجاز
Red light & Stop Sign
خوردن نور حالت صفتی و دیگر مشکلات ترافیکی

دادگاه های حقوقی کوچک

Small Claims Court Matters

هر گونه قرارداد شخصی یا تجاری، هرگونه مشاجرات شخصی یا کاری
هرگونه خسارات شخصی یا کاری، هرگونه دعوی کوچک قضایی منقعی

حقوق مالک و مستاجر

Landlord & Tenant Matters

ازیت و ازاد توسط مستاجر، افزایش غیر قانونی اجاره بها از سوی مالک
فسخ قرارداد اجاره توسط مالک، ارسال حکم قضایی از سوی مالک
وسایل مخصوص عات قانونی مربوط به مالک و مستاجر

1130 Sheppard Ave. West, Unit 4, Toronto, Ontario, M3H 6C1
Tel: 416-795-3425 Fax: 416-658-1400
E-mail: Sanajem@gmail.com

تمام خدمات مورد نیاز شما ... مدر یک محل!

- حملات های مربوط به اشتغال
- خدمات برای استقرار
- اطلاعات مربوط به ارزشیابی مدارک
- کلاسهای زبان انگلیسی
- ... و بسیاری خدمات دیگر!

خدمات به زبان انگلیسی ارائه می‌شود
Les services sont disponibles en français

خدمات ترجمه تطبیق در مدارس قرار ندارد.
خدمات به رایگان ارائه می‌شود

۳۳ خیابان جون، شماره ۹۱۰۰، منامان
چهارراه روتنرورد در منطقه وان
(مجاور مرکز خرید وان میلاز)

905-761-1155
1-877-761-1155

www.welcomecentre.ca
info@welcomecentre.ca

تلفن برنامه ضبط :
Citizenship and Immigration Canada / Citoyenneté et Immigration Canada

قشقاوی: وضعیت نگران کننده دادگاههای آلمان را بپرهوش بپخشید!! (وقاحت را بنگرید)

عمومی، بانک ها و فروشگاه ها شد، مغایر با معیارهای پذیرفته شده قضایی بوده و از مصادیق دخالت آشکار يك مقام خارجی در روند رسیدگی دادگاه يك کشور مستقل به اقدامات غیر قانونی مجرمان، محسوب می شود. سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان همچنین ادعای وزری امور خارجه آلمان مبنی بر عدم محاکمه شفاف و منصفانه متهمان، با وجود محاکمه علنی و با حضور وکلای مدافع را بی اساس و مردود اعلام کرد. گفتنی است اشاره قشقاوی به جنایت رخ داده در شهر درسدن آلمان، به کشته شدن مرگ زن مسلمان مصری در این شهر بر می گردد.

سخنگوی وزارت امور خارجه ایران، با شگفت انگیز، غیر متعارف و مداخله جویانه دانستن وزیر امور خارجه آلمان درباره روند محاکمه عوامل اغتشاشات پس از انتخابات اخیر ریاست جمهوری ایران، به مقام آلمانی توصیه کرد: با توجه به جنایت هولناک اخیر در دادگاه شهر درسدن آلمان که موجب شگفتی و اعتراض شدید مردم جهان و سازمان های غیر دولتی شده به جای دخالت در امور قضایی کشورهای دیگر، از مقامات قضایی کشور خود درخواست کند که اقدامات فوری جهت بهبود وضعیت نگران کننده دادگاه های آلمان به عمل آورند. قشقاوی افزود: درخواست اشتاین مایر برای آزادی فوری عوامل و عاملان اغتشاشات اخیر در خیابانهای تهران که موجب نا امنی برای مردم و وارد آمدن خسارات قابل توجهی به مراکز

میشود". داستان التقاط موارد تجدد یا مفاهیم سنت و مذهب از این تاسف بارتر نمی شود. این فرصت طلبی از روی ناچاری در زمان پهلویان ادامه یافت به طوری که تمامی عرض و طول گروههای چپ هرگز نتوانستند یک برگ اعلامیه جهت هواداری از جدائی سیاست و مذهب صادر نمایند. مبارزین نامی چون مصطفی شجاعیان تلاش می کرد که با نزدیک کردن دو سازمان مجاهدین و چریک های فدائی، از مراجع مذهبی نیز تأییدیه بگیرد! این همان منطقی است که میرزا آقاخان کرمانی صد سال پیش داشت و دربردارنده مراجع نجف برای زدن ناصرالدین شاه بود. ما اساس را بر زدن مستبدگذاریم و نه کالبد شکافی استبداد، چنانچه در این امر شرکت می کردیم بی شک به اهمیت جدائی دین و سیاست و تلاش و مبارزه جهت نهادینه کردن اندیشه مطروحه بر میامدیم.

اکنون و در روز چهاردهم مرداد ماه، صد و سه سال پس از امضاء فرمان مشروطیت توسط مظفرالدین شاه، زمانیکه سرمایه داری پیرامونی با تمام تضادهایش چهره اقتصاد و اجتماع ما را تغییر داد. دیگر سفر در بزرگراه تجدد با وسائل قدیمی ممکن نیست. جدائی حوزه عمومی (دولت) از خصوصی (جامعه مدنی) مذاهب را در زندگی خصوصی مردم قرار میدهد. تضادهای یک جامعه طبقاتی پرورده شده اند و در این فضا، میرحسین یا حسین و بازگشت به اسلام ناب محمدی، پژواک اندیشه تجدد و جدائی دین از سیاست نیست. برگردیم به حزب اجتماعیهون عامیون حیدرخان عموغلی که رقیب دیگری از همان جنس در ایران داشت که سوسیال دموکراتهای تریز بودند از ارامنه آذربایجان. این ها به جای اینکه مواظب امر تجدد و دموکراسی باشند، ضمن نامه نگاری خود به رهبران چپ و کمونیستی در آلمان (کائوتسکی) و روسیه (پلخانف) پرسش داشتند که آیا مرحله انقلاب ایران سوسیالیستی هست یا خیر! آیا بهتر نبود هر دوی این تشکیلات به دفاع از آزادی و مفاد منشور حقوق بشری پرداختند و مسئولیت تاسیس جدائی دین از دولت و سیاست را اقل در پهنه اندیشه و تفکر به عهده می گرفتند. گنج سسری که آغازش با آنها بود در تمام دوران پهلویان نیز ادامه یافت. حال در این سال گشت امضاء فرمان مشروطیت باز مشاهد می کنیم که بوق های قدیمی از داخل و خارج تلاش در ارائه التقاطی تاریخی را در لباس های مختلف دارند. موسوی در تب و تاب بازگشت به بنیادها و ساختار اولیه جمهوری اسلامی خمینی و در خارج از کشور، دست پرورده های انحصارات همه به تکاپو افتاده اند که مبادا کار از چهارچوب سنت و عقب ماندگی خارج شود! در این سال گشت و یادآوری از ناکامی ها و ندانم کاری های روشنفکران هم میهن در صدسال اخیر به نقطه ای رسیده ایم که بی شک هرگونه دعوت کردن مردم در ادامه التقاط دین و سیاست، همانا کمک به تداوم برده گی نوین در شکل قرون وسطی آن ارزیابی میشود. مسئولیت ما، لیکن روشنگری بر کوره راه های پیموده شده است که نشان دهیم چه مسافت های طولانی از بزرگراه تجدد و پیشرفت به دور بوده ایم.

امسال و در سالروز امضاء فرمان مشروطیت، بار دیگر رشد تضادهای درون حکومتی و در سطح اجتماع طلایه دار جنبشی عمیقاً سیاسی شده است که بی شک بهره وری از تجارب دو انقلاب نافرجام را ضروری میسازد. بدین گونه است که تداوم جدال مدرنیته و سنت در ایران به قرن ۲۱ میلادی کشیده شده است. التقاط مذهب و قانون گرایی اگر روزی جنبش مشروطیت را دو دستی تحویل دیکتاتوری رضا شاهی و مدرنیزاسیون بدون آزادی نمود، لیکن انقلاب بهمن ۵۷ در فقدان تشکیلات سیاسی مدرن و سراسری در برهوت استبداد پهلوی دوم، تحویل اسلام سیاسی شد تا به مسئولیت های ضد انگیزه های ارتجاعی بورژوازی تجاری و سنتی ایران جامه عمل بپوشاند و آزمایش خونبار و نابهنگام دین دولتی را به بهانه ویرانی یک نسل و اندیشه تجدد خواهانه وی تکرار نماید. این بار آیا به هر بهانه و دلیل زنگ زده مجدداً آزادی و دموکراسی و تجدد را میتوان در توبه تمه اسلام سیاسی جستجو کرد. پاسخ را فرآیند مبارزه نوین مشخص میسازد.

ALBORZ High School

مدرسه فارسی

البرز

با مجوز رسمی از وزارت آموزش و پرورش ایران

دبستان، راهنمایی، دبیرستان و پیش دانشگاهی
مرکز تافل
**ETS AUTHORIZED
TOEFL IBT CENTER**

جهت ثبت نام برای ترم جدید،

لطفاً با ما تماس بگیرید

دبیرستان خصوصی البرز
Grade 9-12

Accredited by the Ontario Ministry of Education

TUTORING
شیمی، فیزیک
برگزاری امتحان کنکور سراسری ایران
در مجتمع البرز

برای اطلاعات بیشتر با ما تماس بگیرید

416-221-1443

416-875-0909

www.alborzschool.com

Steeles Ave.

 Center
Point
Mall

Yonge Ave.

Alborz

20 Tangreen Crt.

 ضلع جنوب غربی
Yonge & Steeles

جنب Center Point Mall